

Cuộc hành quân trong lễ Đạo và tình Đời

ISSN: 2734-9195 14:17 14/10/2026

Tưởng niệm người đã khuất cũng là dịp để mỗi người tự nhắc mình sống nhân ái hơn, có trách nhiệm hơn với cộng đồng và trân trọng hơn giá trị của độc lập, tự do. Tuy nhiên, cuộc hành quân ngày 14/10 chưa phải điểm kết thúc của hành trình tri ân.

Gần sáu thập niên sau ngày hy sinh, những người lính từng ngã xuống trong cuộc Tổng tiến công và nổi dậy Xuân Mậu Thân năm 1968 đã được đón trở về trong vòng tay đồng đội, đồng bào.

Cuộc hành quân cuối cùng ấy không còn tiếng súng, nhưng lay động sâu sắc lòng người, nhắc nhở các thế hệ hôm nay về đạo lý tri ân và trách nhiệm đối với những người đã hiến dâng cuộc đời mình cho độc lập, tự do của Tổ quốc.

Sáng nay, 14/10, tại Thành phố Hồ Chí Minh, 731 hài cốt liệt sĩ được tìm kiếm, quy tập tại Công viên Văn hóa Lê Thị Riêng được truy điệu, an táng tại Nghĩa trang Liệt sĩ Thành phố.

Ảnh: Internet

Gần 60 năm, những người lính ấy đã nằm lại trong lòng đất Sài Gòn - Thành phố Hồ Chí Minh. Bao đổi thay đã diễn ra, bao thế hệ trưởng thành trong hòa bình, nhưng những người lính ấy vẫn chưa được trở về với tên tuổi và gia đình.

Có những người mẹ mang nỗi đau mất con đi qua cả cuộc đời, những người vợ chờ chồng đến bạc mái đầu, những người con chưa một lần biết mặt cha.

Chiến tranh đã kết thúc, nhưng với những gia đình chưa tìm được người thân, cuộc chia ly vẫn chưa thực sự khép lại.

Trong truyền thống Phật giáo, tinh thần báo ân nhắc nhở con người biết trân trọng những gì mình nhận được từ gia đình, cộng đồng và cuộc đời.

Đặt trong mối quan hệ giữa cá nhân với dân tộc, đạo lý ấy gặp gỡ sâu sắc truyền thống “uống nước nhớ nguồn” của người Việt Nam.

Những người lính đã hiến dâng tuổi trẻ, máu xương và sự sống để bảo vệ quê hương. Vì thế, tri ân các anh không chỉ là tình cảm đạo đức, mà còn khẳng định rằng hòa bình được xây dựng trên những hy sinh không thể đo đếm của các thế hệ đi trước.

Rạng sáng 14/10, Ban Trị sự Giáo hội Phật giáo Việt Nam Thành phố Hồ Chí Minh tổ chức nghi thức cầu nguyện, tụng kinh, dâng hương tưởng niệm 731 liệt sĩ trước lễ truy điệu và an táng.

Trong không gian trang nghiêm, lời kinh và nén hương gửi gắm lòng thành kính, nguyện cầu bình an, đồng thời nhắc nhở người đang sống về giá trị của hòa bình và bốn phận gìn giữ những thành quả được đánh đổi bằng bao mất mát.

Sự hiện diện của Phật giáo trong giờ phút ấy không chỉ thể hiện ở nghi lễ tâm linh, mà còn ở thông điệp nhân văn: Lòng biết ơn phải được chuyển hóa thành hành động, tình thương phải gắn liền với trách nhiệm.

Tưởng niệm người đã khuất cũng là dịp để mỗi người tự nhắc mình sống nhân ái hơn, có trách nhiệm hơn với cộng đồng và trân trọng hơn giá trị của độc lập, tự do. Tuy nhiên, cuộc hành quân ngày 14/10 chưa phải điểm kết thúc của hành trình tri ân.

Đưa các liệt sĩ về nghĩa trang là một bước quan trọng; tìm lại danh tính để các liệt sĩ trở về trọn vẹn với gia đình, quê hương mới là nhiệm vụ còn tiếp tục đặt ra.

Phía sau con số 731 là 731 cuộc đời, với tên tuổi, quê quán, đồng đội và những người thân yêu. Mỗi danh tính chưa được xác định vẫn là một khoảng trống trong ký ức gia đình và lịch sử dân tộc.

Phó Thủ tướng Chính phủ Phạm Thị Thanh Trà đã nhấn mạnh yêu cầu tiếp tục đẩy mạnh công tác tìm kiếm, quy tập và xác định danh tính liệt sĩ, chú trọng lấy mẫu, bảo quản mẫu sinh phẩm, ứng dụng công nghệ giám định ADN và kết hợp các nguồn tư liệu để làm sáng tỏ thông tin.

Đây là công việc đòi hỏi sự kiên trì, chính xác và phối hợp chặt chẽ, bởi thời gian càng kéo dài, dấu tích lịch sử càng có nguy cơ mai một, trong khi những gia đình đang mong đợi vẫn phải sống cùng nỗi đau chưa có lời giải đáp.

Thiếu tướng Trần Chí Tâm, Phó Chính ủy Quân khu 7, nhấn mạnh yêu cầu kết hợp hồ sơ, tài liệu, bản đồ, nhân chứng lịch sử với các phương pháp khoa học và công nghệ hiện đại; quá trình tìm kiếm phải được tiến hành chặt chẽ, cẩn trọng, không để sót hài cốt liệt sĩ.

Các cơ sở dữ liệu cần được cập nhật, kết nối hiệu quả; thông tin phải được kiểm chứng và chuyển đến thân nhân kịp thời. Những trường hợp chưa đủ căn cứ kết luận, việc nghiên cứu cần tiếp tục, không để hồ sơ bị thất lạc hay những hy vọng cuối cùng của gia đình bị bỏ quên.

Trách nhiệm ấy không chỉ thuộc về Nhà nước, quân đội và các đơn vị chuyên môn.

Các tổ chức xã hội, hội cựu chiến binh, cơ sở tôn giáo, cộng đồng dân cư và từng gia đình đều có thể góp sức bằng việc cung cấp tư liệu, lưu giữ ký ức, kết nối nhân chứng và hỗ trợ tìm kiếm thân nhân.

Đối với Giáo hội Phật giáo Việt Nam, tinh thần nhập thế có thể được thể hiện qua việc giáo dục thế hệ trẻ về lòng biết ơn, đồng hành với gia đình liệt sĩ và tham gia những hoạt động nhân đạo phù hợp.

Sáng nay, 731 hài cốt liệt sĩ đã được đưa về nơi an nghỉ để mồ yên mả đẹp, những bước chân hành quân của các anh đã dừng lại, nhưng trách nhiệm của người đang sống vẫn tiếp tục...

Tác giả: **Vững Nguyễn**